

Bedömning

Bedömning under studierna

Enligt läroplansgrunderna ska huvudparten av bedömning under studierna vara formativ och ingå som en del av den dagliga undervisningen. Själv- och kamratbedömning är en viktig del av denna bedömning och bidrar till att utveckla elevens metakognitiva färdigheter. Eleven får genom denna bedömning en mera aktiv roll i lärprocessen som helhet men lärarens stöd och återkoppling är viktiga inslag.

Här finns tre modeller för själv- och kamratbedömning som ni kan använda under läsåret enligt ert eget upplägg. Modellerna är av lite olika slag och kräver olika stor arbetsinsats av såväl elever som lärare.

Utgående från de svar som eleven ger vid bedömningsamtalen kan eleven stödjas i att utveckla sin studieteknik. En självbedömning som utförs konsekvent och tillräckligt ofta kan tydliggöra elevens utveckling.

Utvärdering 1

Denna utvärderingsmodell kan fungera som en snabb diagnos för eleven själv. Genom att diskutera tillsammans med en kompis eller sin lärare kan eleven få återkoppling som ger stöd i arbetet framåt. Om du som lärare väljer att diskutera igenom upplägget tillsammans med din elev, får du en mera nyanserad bild av elevens inläring och kan på det sättet stödja de delar som kanske ännu är svaga.

Utvärdering 2

Denna modell kan användas både som underlag för självbedömning och kamratbedömning. Om eleven först går igenom frågeställningarna kan hen göra anteckningar eller kanske spela in sina svar på något tillgängligt tekniskt hjälpmedel (dator, smarttelefon, lärplatta, diktafon, mp3-spelare eller liknande). När eleven kommit fram till momentet att ställa frågor till texten är det viktigt att poängtera att det är frågeställaren själv som avgör vad hen förväntar sig för svar.

Utvärdering 3

Denna modell kräver att eleven ser mera ingående på sitt lärande och kan med fördel användas som ett underlag till bedömningsamtal mellan lärare och elev.

Här ser du ett exempel på hur en elev kryssat i tabellen när hen gjorde självbedömningen. Du kan också läsa hur eleven funderade när hen gick igenom allt. Avsnittet som utvärderas är kapitel 8 (Däggdjuren ger sina ungar di) i Zooma in på biologi 7–9, Livet och evolutionen, del 3.

Utvärdering 1					
	1 	2 	3 	4 	5
Jag hittar ledtrådar om innehållet på inledningsbilden och kan svara på inledningsfrågorna.					X
Jag kan ställa frågor till texten.			X		
Jag hittar nya ord och begrepp och vet var jag hittar förklaringar till dem.					X
Jag kan plocka fram detaljer i texten när jag söker svar på frågor.			X		
Jag klarar av att utföra uppdragen i forskningskorten på egen hand.			X		X
Jag kan sammanfatta texten.		X			
Jag känner att jag behärskar innehållet i texten och förstår hur det påverkar livet på jorden.				X	

Jo, jag kan ställa frågor och jag har märkt att det är lättare att göra det när jag har boken framme och tittar på frågeorden där. Men ibland blir frågorna lite konstiga och väldigt enkla, till exempel Varför har renen långa ben? Vilket djurs armar liknar våra ben?

När jag ser inledningsbilden och läser frågorna kan jag ofta lista ut vad texten ska handla om. Till exempel bilden med mushonon som ger di sa mig genast att det antagligen kommer att handla om däggdjur.

Jag tycker för det mesta att det är ganska lätt att hitta svar på de frågor som mina klasskompisar ställer. Men när läraren frågar är frågorna ofta lite svårare, till exempel "hur hör örönens storlek ihop med djurens hörsel?" och då tycker jag att det är lite svårare, när svaren inte riktigt finns i boken.

Det finns många svåra ord i texten, till exempel friktion. Jag behövde leta upp förklaringen i ordlistan bak i boken.

Jag gillar forskningskorten! Jag klarar av en hel del helt själv men behöver också ofta fråga läraren eller en kompis om lite hjälp.

Om jag får fundera och samarbeta med en kompis så kan jag berätta vad kapitlet handlade om men det blir ganska kort. Jag har märkt att det går lättare om jag tittar på inledningsbilden på samma sätt som jag gjort när jag gått igenom uppgifterna i boken.

Jag tycker om när vi diskuterar på biologitimmarna. Då minns jag innehållet mycket bättre. Jag har märkt att mycket av det vi läser i biologin på nåt sätt hänger ihop med mig själv. Fast ibland blir det nog ändå lite för svårt.

Utvärdering 1

Markera i tabellen
här under
hur bra du tycker att
du klarar av att göra
det som sägs.

- 1 = nästan inte alls
- 2 = lite, men inte speciellt bra
- 3 = varken speciellt bra eller speciellt dåligt
- 4 = jag klarar det bra
- 5 = jag klarar det helt perfekt

Jag hittar ledtrådar
om innehållet på
inledningsskildern
och kan svara på
inledningsfrågorna.

Jag kan ställa frågor
till texten.

Jag hittar nya ord
och begrepp och
vet var jag hittar
förklaringar till dem.

Jag kan plocka fram
detaljer i texten
när jag söker
svar på frågor.

Jag klarar av
att utföra uppgifterna i
forskningskortet
på egen hand.

Jag kan sammanfatta
texten.

Jag känner att jag
behärskar innehållet
i texten och förstår
hur det påverkar livet
på jorden.

Utvärdering 2

Nu har du läst ett avsnitt i boken.

Här kommer några frågor

kring avsnittet som du får fundera över.

**Om det är lättare för dig att komma ihåg hur du tänkt
så kan du anteckna på ett papper eller dator.**

Du kan också bända in dina tankar

på en lärplatta om du är van att göra så.

- 1** Vad kunde du i början av avsnittet om det som avsnittet handlar om?
Vad trodde du att det skulle handla om?
Varför trodde du det?
Fick du ledtrådar från frågorna i rutan?
- 2** Ställ tre frågor till texten:
åtminstone en detaljfråga
och en som kräver att du tänker till lite mera.
Formulera svar på frågorna.
- 3** Nämn tre nya ord eller begrepp
som du stött på i kapitlet.
- 4** Nämn tre intressanta detaljer i kapitlet.
Välj om möjligt en detalj eller
ett fenomen som påverkar dig eller din omgivning.
- 5** Sammanfatta innehållet i texten.
Du kan gärna ha fram inledningsbilden som stöd.
- 6** Om du arbetat med ett forskningskort,
berätta hur du gjorde och vad du lärde dig.
har ändrat under läsåret?
- 7** Hur tycker du själv att
din förmåga att sammanfatta innehållet.

Utvärdering 3

Frågor att diskutera:

- 1 Kan du plocka ut detaljer ur texten och hitta svar på detaljfrågor?
- 2 Kan du själv ställa detaljfrågor?
- 3 Kan du ställa mera omfattande frågor som kräver att svararen kombinerar flera detaljer i texten?
Kan du själv svara på sådana frågor (motsvarar essäuppgifter)?
- 4 Kan du använda dig av olika källor när du letar fakta för att kunna formulera svar på uppgifter inom biologi?
Vilka källor använder du då?
Är det någon skillnad på innehållet i dem?
- 5 Kan du klara av ett forskningskort på egen hand?
Kan du förstå och förklara på vilket sätt uppgiften på forskningskortet hör ihop med innehållet i avsnittet i boken?
- 6 Hur har din förmåga att sammanfatta texten ändrat under läsåret?